

Sygn. akt III AUz 215/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Daria Stanek (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Mazur

SA Grażyna Czyżak

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2017 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie K. W.

z udziałem B. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o ustalenie istnienia bądź nieistnienia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek zażalenia K. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku - VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 maja 2017 r. w przedmiocie zawieszenia postępowania, sygn. akt VII U 890/15

postanawia:

1. uchylić zaskarżone postanowienie,
2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić do orzeczenia końcowego.

SSA Daria Stanek SSA Barbara Mazur SSA Grażyna Czyżak

Sygn. akt III AUz 215/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 maja 2017 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., sygn. akt VII U 890/15.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd I instancji wskazał, że sprawa dotyczy odwołania K. W. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego dla realizującej dla tej firmy prace zlecone ubezpieczonej B. I.. W postępowaniu tym zakres ustaleń faktycznych jest tożsamy jak np. w sprawie VII U 591/15 tut. Sądu, gdzie

w dniu 02 sierpnia 2016 r. zapadł wyrok oddalający odwołanie skarżącej K. W.. Wyrok jest nieprawomocny. Jak wynika z informacji uzyskanych w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku, gdzie sprawa została skierowana z apelacją skarżącej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych został zobowiązany do udzielenia informacji, czy wydanie zaskarżonej decyzji poprzedziła w stosunku do ubezpieczonych realizujących prace zlecone w Polsce i w Niemczech procedura, o jakiej mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. L284 z 30.10.2009). ZUS udzielił wyjaśnień, a sprawa oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej. Jednocześnie w tut. Sądzie w sprawie np. VII U 877/15 dotyczącej odwołania K. W. od kolejnej decyzji ZUS w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego dla wykonujących prace zlecone ubezpieczonych zapadł w dniu 16 marca 2017 r. wyrok uwzględniający odwołanie skarżącej. Wyrok ten także jest nieprawomocny. Sprawa jest rozpoznawana w postępowaniu międzyinstancyjnym.

Tym samym, mając na uwadze fakt, iż w tożsamym stanie faktycznym zapadły przed tutejszym Sądem odmienne rozstrzygnięcia, a nadto bezsprzecznie i w przedmiotowej sprawie nie została przeprowadzona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych procedura związana ze stosowaniem wobec ubezpieczonej B. I. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE, o jakiej mowa wyżej oraz uwzględniając zasadę ekonomiki postępowań, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zasadnym jest zawieszenie postępowania w sprawie niniejszej do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy VII U 591/15 tut. Sądu, albowiem jej wynik pozwoli na jednoznaczne przesądzenie o kierunku, w jakim powinny być rozpoznane pozostałe sprawy z odwołań skarżącej K. W. w kontekście braku przeprowadzenia przywołanej wyżej procedury koordynacyjnej.

Zażalenie na postanowienie wywiódł płatnik składek – K. W., zarzucając naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie, podczas gdy przepis ten nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż jej rozstrzygnięcie nie zależy od wyniku innego toczącego się postępowania, a w szczególności nie zależy od prawomocnego rozpoznania wskazywanej przez sąd sprawy o sygn. akt VII U 890/15.

Mając na uwadze powyższe skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz zasądzenie na rzecz płatnika składek kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, iż po pierwsze, stan faktyczny w przywołanych przez sąd sprawach (VII U 591/15 oraz VII U 877/15) nie może zostać uznany za tożsamy, chociażby z tego faktu, iż sprawa ta dotyczy zupełnie innych ubezpieczonych, aniżeli sprawy przywołane w uzasadnieniu postanowienia. Sprawy te co najwyżej mogą zostać uznane za podobne, jednak w żaden sposób nie tożsame.

Po drugie, skarżąca zarzuciła, że w niniejszej sprawie wystąpiły przesłanki do zawieszenia postępowania w oparciu o art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. Dyspozycja tego przepisu nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie. Piśmiennictwo prawnicze oraz orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego stoi bowiem na jednolitym i ugruntowanym stanowisku, iż przywołana w treści ww. przepisu „zależność” musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszona postępowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05, LEX nr 462935). O zależności można mówić wówczas, gdy treść orzeczenia sądu rozpoznającego inną sprawę cywilną lub treść decyzji administracyjnej będą stanowić konieczny element podstawy rozstrzygnięcia merytorycznego lub formalnego danej sprawy cywilnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2000 r., I CKN 309/00, LEX nr 548764). Z tego typu „zależnością” nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W niniejszym stanie faktycznym mamy jedynie do czynienia z podobieństwem spraw prowadzonych przez tut. Sąd Okręgowy, które zakończyły się odmiennymi rozstrzygnięciami. Doktryna oraz orzecznictwo są zgodne,

iż w takich sytuacjach, gdzie jedna z wielu spraw opartych na podobnym czy nawet takim samym stanie faktycznym, toczących się równocześnie w danym sądzie, sprawa ta nie stanowi prejudykatu dla pozostałych spraw w rozumieniu tego przepisu. W art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. nie chodzi bowiem o zależność polegającą na wykładni tych samych przepisów prawa w identycznym stanie faktycznym w innej sprawie, ale o zależność wynikającą z rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnej, która stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w danym postępowaniu cywilnym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2015 r., III PK 32/15, LEX nr 1929130). Z kolei zależność prejudykalna postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania występuje wtedy relacja zachodząca pomiędzy zagadnieniem prejudykalnym oraz przedmiotem postępowania cywilnego jest taka, że bez uprzedniego rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnej niemożliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu. Tak nie jest w niniejszym postępowaniu, co tym samym wyklucza możliwość zastosowania przywołanego przez sąd przepisu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie płatnika składek skutkuje uchYLENIEM zaskarżonego postanowienia.

Wskazana w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. podstawa zawieszenia postępowania zachodzi, gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Należy przyznać rację skarżącej, że zależność ta musi być tego rodzaju,

że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszona postępowanie

(por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05). Zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem nastąpić nie tyle wówczas, gdy przemawiają za tym względy celowości i interesu strony, ale gdy występuje stosunek prejudykalności. Oznacza to, że orzeczenie, które ma zapaść w innej sprawie powinno stanowić przesąd dla rozpoznawanej sprawy, a jego treść, pośrednio - przez powagę rzeczy osądzonej - kształtować treść rozstrzygnięcia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012 r., III CSK 42/12). Natomiast wynik innej sprawy oparty na podobnym czy nawet takim samym stanie faktycznym i prawnym, który nie ma charakteru prejudykatu, nie uzasadnia zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. Innymi słowy, w komentowanym przepisie nie chodzi o zależność polegającą na wykładni tych samych przepisów prawa w identycznym stanie faktycznym w innej sprawie,

ale o zależność wynikającą z rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnej, która stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w danym postępowaniu cywilnym (por. wyrok SN z dnia 5 listopada 2015 r., III PK 32/15, Legalis nr 1361413).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy nie zależy od wyniku sprawy VII U 591/15 w rozumieniu art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., bowiem nie rozstrzyga ona kwestii prejudykalnej. Należy mieć na względzie, że ocena materialnoprawnych przesłanek rozstrzygnięcia należy do niezależnego sądu rozstrzygającego konkretną sprawę. Rozstrzygnięcie innego sądu, nawet sądu wyższej instancji, nie może przesądzać o kierunku rozstrzygnięcia innego sądu, choćby sprawa poddana pod jego rozpoznanie miała analogiczne podstawy faktyczne i prawne.

W tym stanie rzeczy zaskarżone postanowienie podlega uchYLENIU na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny orzekł, jak w pkt 1 postanowienia.

Mając na względzie treść art. 108 k.p.c. brak jest aktualnie podstaw do orzekania – o co wносиła skarżąca - o kosztach postępowania zażaleniowego. Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Nie jest takim orzeczeniem niniejsze postanowienie. Wobec powyższego Sąd Apelacyjny rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawił do orzeczenia końcowego, jak w pkt 2 sentencji.

SSA Daria Stanek SSA Barbara Mazur SSA Grażyna Czyżak